

15.09.2023 r.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
KANCELARIA GŁÓWNA

Data wpływu: 2023 -09- 18 -92-

nr z rej: RKP-85599-2023

MRIPS

KG230049

Minister Rodziny i Polityki Społecznej
Marlena Małąg
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

WNIOSEK (PETYCJA)

O PODJĘCIE INICJATYWY USTAWODAWCZEJ W SPRAWIE ZMIAN PRZEPISÓW W CELU UMOŻLIWIENIA OTRZYMANIA DWÓCH EMERYTUR, OSOBOM URODZONYM PRZED 31.12.1948 R., UBEZPIECZONYCH W SYSTEMIE KRUS I ZUS

W imieniu własnym, w nawiązaniu do przesyłanych dotychczas petycji, wniosków i próśb, wnoszę o przedstawienie ostatecznego stanowiska Ministerstwa w sprawie i ponownie wnoszę o podjęcie prac ustawodawczych, których celem będzie zmiana obecnie obowiązujących przepisów emerytalnych, które wprowadziły niesprawiedliwe zasady przyznawania emerytur dla osób zatrudnionych i odprowadzających składki na ubezpieczenie społeczne do ZUS i jednocześnie pracujących w rolnictwie oraz odprowadzających składki do KRUS, w zależności od tego, czy urodzili się przed 31.12.1948 r., czy też po tej dacie.

Stosownie do art. 33 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 20 grudnia 1990 r. o *ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz.U. z 2021 r., poz. 266 t.j.) „*W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie, z zastrzeżeniem ust. 4.*” Zgodnie zaś z art. art. 20 ust. 1 ustawy „Do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania *ubezpieczeniu społecznemu rolników* indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

W myśl art. 20 ust. 2 cytowanej ustawy „Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Stosownie zaś do art. 20 ust. 3 ustawy „Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.”

Z przywołanych przepisów wynika, że osoby które pracowały na podstawie umowy o pracę i przez szereg lat odprowadzały składki do powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych w ZUS i wypracowały sobie w tym systemie niezbędny staż ubezpieczeniowy do otrzymania emerytury z ZUS, a jednocześnie pracowały w rolnictwie, odprowadzały składki do KRUS i również w ramach tego systemu spełniają wymagane przesłanki do otrzymania emerytury z KRUS, otrzymają jedno świadczenie, tylko dlatego, że urodziły się przed 31.12.1948 r., zaś osoby w takiej samej sytuacji, które urodziły się od 1.01.1949 r., będą otrzymywać dwa świadczenia, zarówno emeryturę z ZUS i w KRUS.

Takie rozwiązanie systemowe, stanowi jawną niesprawiedliwość i przejaw dyskryminacji ze względu na wiek, którego nie da się w żaden sposób usprawiedliwić przywoływaną w dotychczasowej korespondencji argumentacją, że takie rozwiązania wynikają z reformy systemu ubezpieczeń społecznych, że funkcjonują do wielu lat i zmiana w tym zakresie wymagałaby szerokich zmian systemu ubezpieczeń społecznych. Zwracam uwagę, że stosownie do art. 32 ust. 1 Konstytucji wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zgodnie zaś z art. 67 ust. 1 Konstytucji obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego (...) po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Zadaniem rządu i partii rządzącej jest przyjmowanie takich rozwiązań ustawodawczych, które będą w sprawiedliwy sposób ustalały zasady przyznawania emerytur dla osób w podobnej sytuacji i nie będą dyskryminowały niektórych grup ubezpieczonych tylko dlatego, że są starsze.

W systemie ubezpieczeń społecznych obowiązują oczywiście różne rozwiązania, które np. faworyzują niektóre grupy ubezpieczonych. Przykładowo osoby które do 31.12.1998 r. mają staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat i do tej daty pracowały w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat, mogą przechodzić na wcześniejsze emerytury (mężczyźni w wieku 60 lat, kobiety w wieku 55 lat.) na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Takie rozwiązanie systemowe jest jednak usprawiedliwione tym, że osoby te pracowały w trudnych warunkach, które miały negatywny wpływ na ich zdrowie, lub wiązały się ze szczególnym obciążeniem fizycznym lub psychicznym. Jeśli takie osoby są za młode i do 31.12.1998 r.

nie wypracowały np. stażu ubezpieczeniowego 25 lat i pracowały nadal po tej dacie, to w momencie przechodzenia na emeryturę nie tracą tego, że pracowały w szczególnych warunkach, ponieważ przy ustalaniu wymiaru ich emerytury, praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze będzie i tak wzięta pod uwagę, w formie dodatku.

Takiego rozwiązania ewidentnie zabrakło w przypadku osób ubezpieczonych w dwóch systemach, w ZUS i w KRUS, które urodziły się przed 1.01.1949 r. Nie mam obecnie możliwości otrzymania dwóch emerytur pomimo opłacania składek do obydwu systemów, zaś przepisy nie przewidują obecnie żadnego rozwiązania zastępczego, właśnie np. w postaci dodatku do otrzymywanej emerytury, w związku z opłacaniem składek także do drugiego systemu, zwiększenia świadczenia, dodatkowego mnożnika, nic, żadnego innego rozwiązania, które pozwoliłoby usunąć tę jawną niesprawiedliwość jaka od wielu lat dotyka osoby urodzone przed 1.01.1949 r. które pracowały w rolnictwie i przemyśle i odprowadzały składki do obydwu systemów.

Urodziłem się 22.11.1943 r. Przez większość życia prowadziłem gospodarstwo rolne, zajmowałem się produkcją roślinną i zwierzęcą. Wytwarzałem żywność dla mieszkańców miast. Za swoją pracę w rolnictwie byłem wynagradzany. Niezależnie od tego podejmowałem przez wiele lat zatrudnienie także poza rolnictwem, na podstawie umów o pracę, łącznie przez kilkanaście lat. Obecnie moi młodszy koledzy chodzą po wiosce i śmieją się ze mnie, że pracowałem od młodych lat, po kilkanaście godzin na dobę, często w trudnych warunkach powojennej odbudowy Polski, a teraz to oni mają dwie emerytury, a ja muszę zadowolić się jednym, bardzo niskim świadczeniem. Mam poczucie wielkiej krzywdy, że obecny rząd, który tyle mówi o sprawiedliwości społecznej i deklaruje pomoc dla osób słabszych, wykluczonych, nie tylko nie zmienił w żaden sposób dotychczasowych przepisów, ale z otrzymywanej przeze mnie korespondencji wynika, że nie tylko nie pracuje nad żadnymi zmianami, ale nawet najwyraźniej ich nie planuje.

W związku z powyższym, jak wyżej wnoszę o podjęcie powyższego zagadnienia, dokonanie analiz obowiązujących przepisów, możliwości budżetowych, które są zapewne niemałe w związku z wprowadzanymi licznymi świadczeniami, np. 500+, 13-ta emerytura, zwolnieniami z podatków, ustalenie liczby osób urodzonych przed 1.01.1949 r., którym należałoby przyznać dodatkowe świadczenie w związku z odprowadzaniem składek do dwóch systemów (jest nas coraz mniej) i rozpoczęcie procesu legislacyjnego, celem zmiany niesprawiedliwych przepisów i wprowadzenia takich rozwiązań prawnych, które wyrównają w jakiś sposób sytuację osób odprowadzających składki do ZUS i KRUS, urodzonych do 31.12.1948 r., w formie przyznania prawa do dwóch emerytur, dodatku do

otrzymanej emerytury, zwiększenia świadczenia w formie dodatkowego mnożnika, a więc rozwiązań analogicznych, które są stosowane w przypadku różnych grup ubezpieczonych.

Wiem, że moja sytuacja nie jest odosobniona i podobne wystąpienia kierują od dawna także inne osoby. Tematem tym zajmują się także dziennikarze. Programy publicystyczne na ten temat były emitowane m.in. w Polsat News. Interpelacje poselskie i zapytania kierują także posłowie z różnych ugrupowań politycznych. Rząd naszego kraju wprowadza różne rozwiązania prawne w ramach tzw. Polskiego Ładu. Uważam, że obecnie jest doskonała okazja, żeby po tylu latach, pochylić się nad trudną sytuacją osób urodzonych przed 1.01.1949 r., które pracowały zarówno w rolnictwie, jak i w ramach pracy w innych branżach gospodarki, często w nieporównywalnie trudniejszych warunkach i usunąć poczucie ogromnej krzywdy, która nam towarzyszy w związku ze świadomością, że jedna z naszych aktywności zawodowych (w rolnictwie lub przemyśle) i odprowadzone składki niejako przepadły – nie znalazły odzwierciedlenia w postaci ani drugiego świadczenia emerytalnego, ani żadnego dodatku, czy zwiększenia otrzymywanego, bardzo niskiego świadczenia.

W związku z powyższym proszę o zmianę dotychczasowego stanowiska i rozpoczęcie prac nad niezbędnymi zmianami legislacyjnymi we wnioskowanym zakresie.

Z wyrazami szacunki